

CATALUNYA SOCIAL

Any IV. Núm. 148

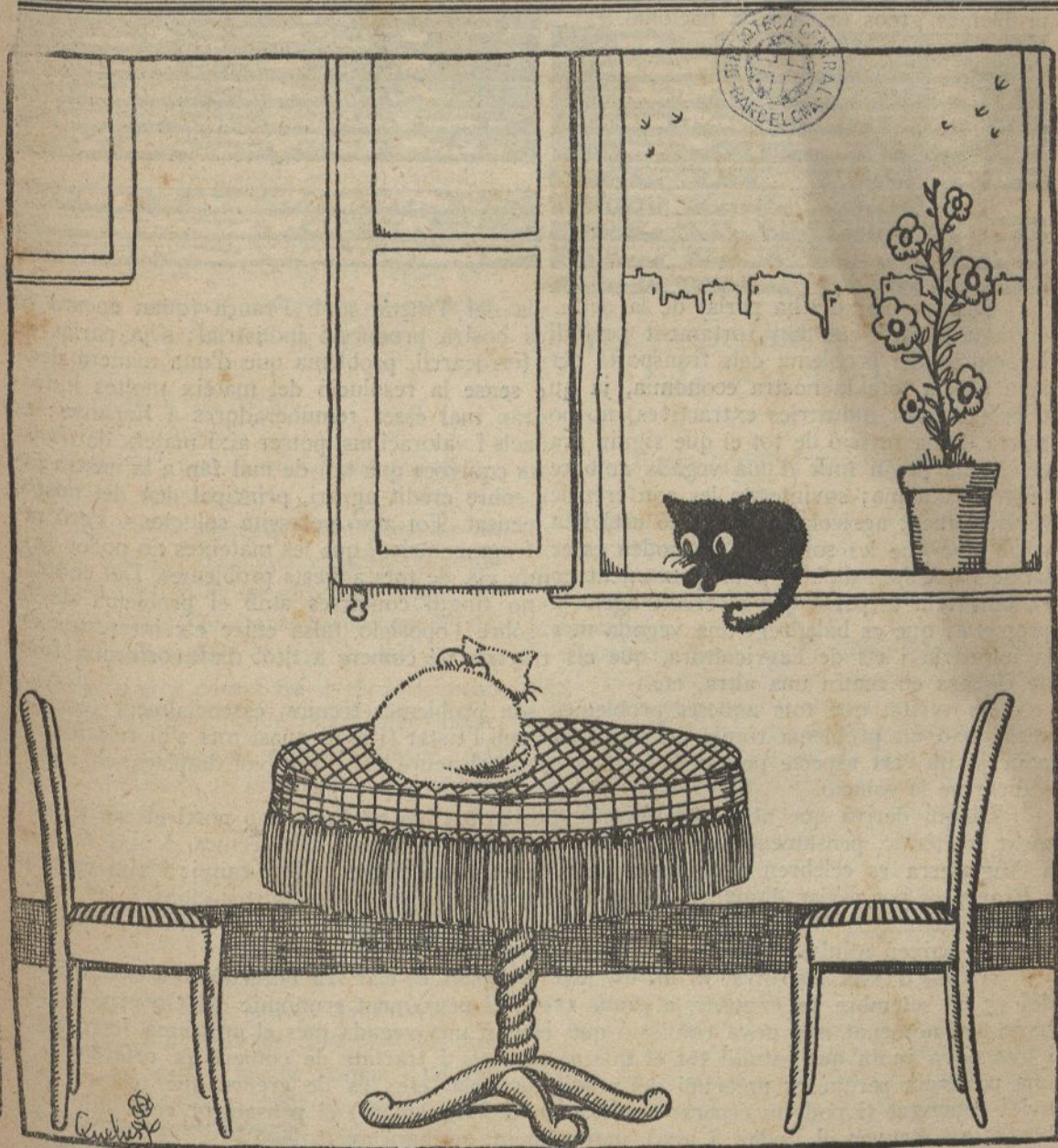
15 cèntims

1 març 1924

PUBLICACIÓ
SETMANAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
CAMEROS, 3 (Passatge Orleó Català) BARCELONA

APARTAT 273
TELÉFON 1114

- Ja feia uns dies que no t'havia vist, Mixeta.
- No ho estranyis, Marruixa; és que estem organitzant el gran partit socialista català.
- Ahl tu ets socialista?
- I dels ferms. Doncs que et creies que jo era un gat dels frares?
- I quants sou els que formeu aquest gran partit?
- Quatre.

La vida econòmica d'Espanya

La vida econòmica d'Espanya exigeix en aquests moments una especialíssima cura. preocupa fortament tots els homes que dediquen llur atenció als problemes greus de la vida nacional.

Davant d'això s'ha parlat de la denúncia del Tractat amb França (quan encara hi érem a temps) que tan fortament perjudica nostra producció industrial; s'ha parlat de la solució del problema dels transports per ferrocarril, problema que d'una manera decisiva afecta tota la nostra economia, ja que sense la resolució del mateix moltes indústries (sobretot indústries extractives) no podran mai ésser remuneradores a Espanya; es tracta d'una revisió de tot el que siguin aranzels i valoracions, potser així mateix de transcendència per a finir d'una vegada amb certs equívocs que tan de mal fan a la nostra indústria catalana; sovintegen les conferències sobre crèdit agrari, principal deu del nostre reviscolament agrícola... Tot això està ben pensat. Tot això necessita solucions. Però recordi's bé que les solucions no poden ésser fragmentàries; que les mateixes no poden isolar-se i que han d'obeir a un pensament comú, eix de tots aquests problemes. Del contrari, correrem el perill que el crèdit agrícola no tingui contactes amb el problema de la propietat, que es baladregi una vegada més sobre l'oposició falsa entre els interessos de la indústria i els de l'agricultura, que els tractats de comerç a títol d'afavorir una font de riquesa en matin una altra, etc.

Es veritat que tots aquests problemes son problemes tècnics, essencialment tècnics; però quan un problema tècnic es relaciona amb l'Estat (i avui quasi tots s'hi relacionen) pren ja un cert aspecte polític al qual no cap substeure'l si no es vol desplaçar-lo i perjudicar-ne la solució.

D'aquí deriva que no hi ha Govern que en arribar al Poder no porti el seu pensament econòmic, pensament que no exclou certament el treball dels tècnics. I així és com a Anglaterra es celebren eleccions a base de proteccionisme i lliure-canvi; i així és com a França es pot parlar d'una política a base econòmica de les reconstruccions i les reparacions alemanyes distinta en mans de Briand i de Poincaré; i així és com a Alemanya puguen i baixen ministeris per raons de programa econòmic i prou.

No ha d'ésser Espanya, ni ho és, una excepció, és clar. El Directori, en el Manifest del 13 de setembre va exposar, a grans trets, el pensament econòmic del Govern. I ara, havent-se nomenat una nova comissió que estudiï una vegada més el problema ferroviari, i una nova junta que estudiï tot el que a aranzels i tractats de comerç fa referència, i una ponència perquè es preocupi del crèdit agrícola, etc., és de creure que restarà ben aviat concretat (i podrem esperar conèixer-lo definitivament) el pensament econòmic dels homes que ocupen el Poder. I això, naturalment, arribarà aviat.

Aquest número ha passat per la censura militar

La legislació del treball

El Govern ha emprès una obra verament bona, però tan difícil com necessària: la refundició i harmonització de la legislació social. El propòsit ens agrada; el que dubtem és que arribi a bon fi. Els mitjans que el Govern empra per tal d'arribar-hi, cal fer-los constar en un periòdic social com el nostre.

Heu's aquí un extracte:

Una comissió (nomenada *ad hoc*) procedirà en el termini de quatre mesos, des de la seva constitució, a l'estudi, recopilació i refundició de les disposicions legislatives del treball, mitjançant una agrupació sistemàtica de matèries.

Aquesta agrupació serà la següent:

Accidents del treball.

Reglamentació del treball.

Inspecció del treball.

Organismes i serveis oficials del treball.

Conflictes del treball.

No obstant, la comissió podrà proposar les modificacions que d'aquesta classificació pugui suggerir-li l'estudi de les esmentades matèries.

La refundició s'efectuarà respectant en allò que sigui fonamental el text de les disposicions legals, però podent fer-se els aclariments i addicions que es creguin convenients i incorporant les disposicions complementàries, així com les doctrines de jurisprudència interpretatives dels dubtes en l'aplicació de les disposicions.

La comissió especial encarregada de la refundició estarà constituïda per un vocal patró, un vocal obrer i un altre de les altres representacions del Consell directiu de l'Institut de Reformes Socials, amb la col·laboració dels directors generals del dit Institut i dos funcionaris dels cossos jurídic militar i de l'armada, respectivament, designats pels ministres de la Guerra i Marina, pel que es refereix a la relació de les disposicions del treball que afecten aquests rams.

Els treballs s'efectuaran per les corresponents seccions tècniques de l'Institut de Reformes Socials, utilitzant tots els elements exis-

tents en el dit Institut, sota les ordres de la comissió, la qual formularà les oportunes propostes que sotmetrà al Consell de direcció del dit organisme, el qual les elevarà, amb el seu informe, al ministeri del Treball, Comerç i Indústria, per a la seva successiva promulgació".

En realitat de veritat aquesta Comissió té facultats per a tot i pot fer nova la legislació social. Però d'aquestes Comissions n'hi han hagut moltes a Espanya, la tasca de les quals, després de molts anys, està encara *ab ovo*.

La Cooperativa Popular de Barcelona

Junta general estatutària

Tingué lloc aquest important acte reglamentari en el propi estatge de la prestigiosa entitat que tant de bé social i econòmic fa a les innombrables famílies que gaudeixen dels seus avantatges.

Presidí la sessió el President honorari de la C. P. B., excellentíssim senyor don Ramon Albó, amb el president efectiu de la mateixa, don Miquel Sastre, dos socis benemèrits d'aquesta institució, que en els seus temps heroics tanta sollicitud i tants auxilis gaudí del seu fundador senyor Albó, ara mateix consagrat a la defensa d'un afer vital per la C. P. B.; afer que, per les indicacions que el senyor Albó féu a l'assemblea, està a punt de guanyar-se, la qual cosa agraïren els nombrosos socis que omplenaven la sala.

El Balanç, tenint en compte les circumstàncies, resultà satisfactori.

La C. P. B. té en projecte algunes empreses d'importància que li faran prendre gran volada en bé no solament dels seus socis, sinó d'alguns sectors valuosos de les classes modestes.

Els afectuosos vots de gràcies que reberen ambdós presidents foren tan merescuts, que no vacillen en fer-nos-en ressò per la part social que revesteix l'acte i l'actuació que deixem indicats.

E.

LES BARRAQUES

Poc pensàvem que en alçar CATALUNYA SOCIAL la seva veu fent-se ressò dels blasmes dels ciutadans referents a la qüestió de l'estatge en general i en particular a l'assumpte vergonyós de les immundes barraques que es construeixen arreu de Barcelona, que tota la premsa ciutadana, sense excepció de dreta ni esquerra, sense distinció de color polític, ni molt menys sense mires egoïstes, amb rara unanimitat es fan tots ressò de la situació anòmala, antisocial, antihigienica, amoral i revolucionària de tants mils de ciutadans, germans nostres que sofreixen (moltíssims d'ells) aquesta injustícia col·lectiva. Aquests ciutadans no poden trobar una llar on eixoplugar-se, on fer vida de família, on viure com persones civilitzades, i, malgrat l'esplendidesa de palaus, de jardins, de grans vies i de tot el que és el més alt orgull de la nostra ciutat, han de viure forçosament en mig d'aquesta brutícia immunda que s'anomena Barracòpolis.

CATALUNYA SOCIAL fa constar, amb joia, que per bé que ha estat la primera que ha posat a la consideració pública, posant de relleu tota la brutícia (callant-ne molta més per respecte als lectors), portarà a cap aquesta campanya, fins a aconseguir quelcom de profit, que si-

gui, sinó un remei peremptori, car això fóra una utopia, donada l'extensió de la plaga social de les barraques, almenys un començament de millora, per tal que es vagi resolvent aquesta epidèmia material i moral que és una constant amenaça per a tots i una qüestió de vida i mort.

CATALUNYA SOCIAL remercia, doncs, tota la premsa de Barcelona per haver-se fet ressò dels nostres plans, molt especialment les lloances del col·lega estimat "Diario de Barcelona", damunt les planes del qual l'illustre sociòleg don Ramon Albó ha fet observacions molt encertades i ha posat de relleu la importància d'aquest interessant problema.

La nostra posició en aquest afer és ben clara: continuarem aquesta campanya fins a aconseguir l'objecte que l'ha motivada, en benefici dels nostres germans, dels ciutadans de Barcelona i de la societat, de la Religió i de la família.

Comptem amb l'ajuda de totes les persones de bona voluntat de tots els sectors polítics.

Comptem amb l'ajuda dels bons patricis i ciutadans de Barcelona, i, per últim, comptem amb la bondat de la causa que defensem, que és l'auguri de l'èxit.

INCONGRUENCIA

Per l'exigència de l'actualitat, des de que es va constituir el nou Ajuntament, en gairebé totes les sessions es parla de la crisi de l'habitatge a Barcelona, acabant sempre amb plans, però sense solucions.

No caldria, doncs, esmerçar més ratlles de comentari si en el decurs dels dies, i segurament de tant remenar-ho, no s'hagués empitjorat el criteri neutre, apuntant nous perills d'agreujar el problema.

Perquè després d'haver de suspendre, per *enèsima* vegada, l'acord d'enderrocar les barraques, per tal que llurs veïns no es trobin en mig del carrer, un senyor regidor es despenja en una conferència dient-nos que és qüestió de continuar les obres de la Reforma.

Però, és que s'han dat compte de l'enormitat que això representa?

No es poden destruir les immundes i perilloses barraques perquè no hi ha habitacions, diuen avui; demà afirmen, per boca del senyor Madurell, que coneix bé la qüestió, que cases

barates no se'n poden fer perquè treball, materials i terrenys són cars; i demà passat se li pot acudir a algú, com idea lògica i filla del seny, augmentar les runes de la Reforma?

Per desgràcia, l'experiència ens ha ensenyat als barcelonins el que representa la destrucció de barriades senceres per mor de l'embelliment de la ciutat: estar anys i anys convertint-la en un desert, amb horitzons d'aduar.

I, ara que no hi ha cases, es volen tirar a terra nuclis d'habitacions modestes construïdes al cor mateix de la població, en immillorables condicions econòmiques?

Perquè, encara que suposéssim que per un miracle cada casa desapareguda és substituïda per una de nova, com si creixessin bolets, per les raons del senyor Madurell, fóra convertir una casa barata en una casa cara.

Vaja, no cal amoinar-se més a discutir. Si continuem així val més que ens tanquin a Sant Boi.

R. ROCAMORA

Els intolerants

Entristeix veure com es barallen els nostres germans. En alguns pobles de Catalunya on abans s'escolava la vida plàcidament, ara no s'hi pot viure. La política baixa i abjecta ha exacerbat de tal manera les passions que els homes es barallen com si fossin enemics irreductibles. Ah! quina mesquinesa més gran! Tan migrats sou que no us sabeu estimar els uns als altres!

A la majoria de les viles i petites ciutats de Catalunya no es lluita esgrimint l'arma refulgent dels ideals, sinó la llança feridora de l'odi i de l'enveja. Les passions han remogut les aigües i el llot llefiscós ha sortit a la superfície. Els homes d'un mateix poble es combaten com si fossin combatents de dos exèrcits enemics. Sembla que hauria d'existir una solidaritat, si més no, entre els homes que conviuen en un mateix lloc. Doncs no és així. Si cada partit polític disposés d'un exèrcit, els veuríem llençar-se al camp matant-se germans amb germans. Heu's aquí els fruits de la política baixa. Que no veieu que d'aquesta manera no podem viure? No compreneu que és impossible que el nostre poble progressi mentre ens odiam mútuament? Escolta, germà: per què em combats? Quin mal t'he fet? És que tu creus que pots dir aquelles paraules de l'Evangeli: els que no estan amb mi estan contra mi? Amb quin dret vols fer-me acceptar la teva ideologia? És que creus que tens autoritat per a convertir en dogmes les teves opinions personals? Si tu creus que tens el dret d'opinar, per què no reconeixes aquest mateix dret als teus germans? No comprens, germà, que no és possible que tots tinguem el mateix concepte de la vida i de les qüestions opinables?

Has de comprendre que un catòlic pot ésser regionalista, tradicionalista, monàrquic i àdhuc republicà. L'Església respecta tots els poders legalment constituïts i no ha definit mai quina era la millor forma de govern. Els catòlics podem construir temples gòtics, romànics, bizantins, car la diversitat d'escoles que s'han format a través del temps són compatibles amb les veritats dogmàtiques. No ens diu pas l'Església que les columnes dels temples han d'ésser dòriques o jòniques, el que vol és que el temple sigui digne de les cerimònies religioses que s'hi han de celebrar.

Amb les coses temporals, passa el mateix. L'Església ens diu: les veritats que jo t'ensenyo has d'acceptar-les perquè les he copades dels llavis de Déu i són eternes i immutables, però pensa com vulguis en matèria opinable.

Si l'Església reconeix a l'home aquest dret, com vols, germà meu, imposar-me les teves opinions? No veus que no pots fer-ho?

Es que jo vull suposar que els catòlics no podem discutir i defensar amb entusiasme els nostres ideals? De cap manera. Si reconec que els catòlics podem tenir criteris diversos sobre matèries opinables, he de reconèixer també que tenim de defensar-los. Però una cosa és defensar un ideal i una altra combatre durament l'adversari. No enyoro pas la pau dels cementiris. Crec que hi han d'haver lluites, però nobles i honorables. Ara no es combat l'adversari amb el floret elegant de la polèmica, sinó amb la daga vulgar del lladre de camins. Voleu dir que aquesta gent que en alguns pobles de Catalunya es combat aferrissadament ho fa en nom d'un ideal? No ho creieu. Aquestes lluites no són altra cosa que personalismes. No és l'amor a un ideal noble el que els fa parlar amb vehemència, sinó l'odi a l'adversari.

Germà, si ets sincer, reconeixeràs que tinc raó.

El nostre mal és que ens deixem dominar per la intolerància pròpia dels sectaris. Fins ens atrevim a mesurar els graus de catolicisme dels nostres germans. Qui ets tu, germà, per dir-me que ets més bon catòlic que jo? Pensa en aquell fariseu que pregava en veu alta i es creia superior al seu germà que lloava Déu devotament i en silenci. Procura tu complir amb la llei de Déu i deixar estar tranquil el teu germà. No ets tu qui has de judicar-lo.

La intolerància ha exacerbat les passions. De sobte us adoneu que us sagna el pit i és un home intolerant que us ha llençat un dard brunzent. Ai, home intolerant, que en fas de mal! Tu ets responsable que moltes vegades hi hagin discòrdies en les entitats, en les agrupacions i àdhuc dins del clos de l'Església.

Prefereixo l'esparver que escomet la víctima volant pels aires, que no pas el rèptil

que, arrossegant-se damunt del fang, us mossega traïdorament.

Un enemic que té la noblesa de combatre-us posant-se enfront vostre, no és tan perillós com aquell que sotja en les tenebres com l'esperit maligne. Home intolerant, cal que t'esmenis. Estima el teu germà, baldament no pensi com tu. Deixa de banda els personalismes. Combat noblement.

Respecteu-vos, germans, car les vostres discòrdies pertorben la pau que ha regnar en totes les llars cristianes.

Si és sensible veure com es combaten els homes provinents de camps oposats, encara ho és més quan aquells que es combaten coincideixen en les coses essencials. A aquells que no pensen com nosaltres en matèria opinable, no els segueu l'herba sota els peus.

Per què ens hem de combatre per coses purament humanes?

Ai! ànimes petites que havegeu a aquells que han pogut enlairar-se més que vosaltres! No veieu que encara us enfonseu més en la vostra petitesse?

Asserenem l'esperit i aquietem les passions. Que traspuï pels nostres ulls la llum que portem dintre i omplim el nostre cor de pau.

Ai, pobres d'aquells a qui l'amor ha tustat les portes de la seva ànima i l'odi i les passions no han deixat obrir-les.

Si no sabeu estimar, com us podeu anomenar cristians?

J. CIVERA I SORMANÍ

Una festa ridícula

Aquest any es celebrarà, com de costum, la festa ridícula del Carnaval. Com és possible que encara subsisteixi una festa que posa de relleu la irreflexió dels homes? No és trist veure que encara hi ha joves que tenen la gosadia de disfressar-se grotescament i de cridar pels carrers talment com si s'haguessin tornat folls? És per a aquestes coses tan petites que serveix la joventut?

Tantes obres bones que es podrien fer a la nostra ciutat per tal d'aconseguir la cristianització del poble i no trobeu gent que vulgui posar les seves energies al servei d'un ideal noble.

Si són tants els joves irreflexius que perden el temps divertint-se follament, almenys aquells que porten dins de l'esperit una mica de claror, que s'allunyin d'unes festes impúdiques que per vergonya nostra encara segueixen celebrant-se en els pobles cristians com si encara visquéssim sota l'esclavitud del paganisme.

Cal que ens mostrem inexorables amb les

festes que són la negació de l'espiritualitat cristiana. Esteneu la mirada arreu de la terra i en tots els pobles veureu planar una gran inquietud que pertorba la pau dels homes. Les passions estan exacerbades i els homes es ballellenen mútuament.

Com volem que a la terra hi hagi pau si la humanitat s'allunya de la Creu, perquè li plauen més els platxeris de la vida que no pas el sacrifici i el dolor? Creieu que en el nostre cor hi regnarà la pau si ens allunyem de Déu? Serà possible acostar-nos a Ell contribuint amb el nostre esforç i la nostra col·laboració a l'èxit dels espectacles i festes que no són altra cosa que refinaments sensuals?

Cal que fem el buit a una festa grotesca que únicament pot defensar gent irreflexiva.

Es comprensible que la plebs s'entusiasmi cridant follament pels carrers, però la gent de seny i la joventut culta no han de voler empetitir-se posant-se al nivell d'aquells que es deixen portar per les passions més abjectes.

Aquest número ha passat per la censura militar

Un projecte lloable

El cardenal Reig, Arquebisbe de Toledo, ha publicat la convocatòria a la tercera Assemblea Nacional de Premsa catòlica.

"Invitem, diu, els catòlics a concórrer amb llur tasca moral, intel·lectual i econòmica a la Tercera Assemblea de Premsa catòlica, que se celebrarà, mitjançant Déu, a Toledo, la primera quinzena de juny propvenient.

L'Assemblea tindrà caràcter eminentment pràctic, prescindint de discussions teòriques i procurant arribar a conclusions de possible aplicació immediata.

Nomenat el Comitè organitzador, a la major brevetat aquest procedirà a la redacció del qüestionari i del reglament, fixació de dates, designació de presidents de secció i ponents, i tot serà sotmès a l'aprovació de la Junta general que oportunament celebrarem.

El Comitè organitzador de l'Assemblea Nacional de Premsa catòlica, està format per les següents persones:

President, don Rafel Balanzà, bisbe auxiliar de Toledo; Vice-president, don Josep Polo Benito, degà de l'Església Primada de Toledo; Vocals: don Pere Docet, prevere de la comissió de custòdia del capital de l'agència catòlica d'informació de Saragossa; don Ildefons Montero Díaz, prevere, director de la institució "Ora et labora", de Sevilla; don Pau Sàenz, director de la Premsa associada de Madrid; don Ramon Molina, director d'"El Castellano", i don Sixte Rey.

Les anteriors Assemblees es celebraren a Se-

villa i Saragossa, i els seus bons efectes prompte es notaren a tot arreu d'Espanya.

El propòsit del Cardenal Reig d'evitar parlaments i polèmiques inútils i fer feina útil, garantitza l'èxit de la propera reunió, a la qual CATALUNYA SOCIAL procurarà assistir degudament representada.

No cal pas posar de relleu la influència de la premsa en la marxa de la societat. Quan predomina la mala premsa, marxa malament. D'això prou en tenim una ben trista experiència. Quan predomini la bona premsa... aleshores podrem confirmar els resultats que insinuem.

Afortunadament, si encara no predomina, creix cada dia en nombre i en excel·lències. I per bé que el nombre excessiu de publicacions no li dona la força que hauria de tenir, ans bé afebleix la seva natural eficàcia, com que els propòsits dels nostres periodistes són fermes i enlairats, no és dubtós que s'arranjarà aquest desgavell tan prompte es coordinin els treballs i s'estudij bé el mapa social d'Espanya.

I heu's aquí un dels temes principals i més pràctics que modestament, i aprofitant l'avinentesa, ens permetem proposar als homes directors d'aquesta gran croada moderna de la bona premsa que van a reunir-se, per intensificar-la i expandir-la, a Toledo, el proper mes de juny.

Vulgui Déu que ho sigui per a tots els assembleistes que es congregaran a Toledo sota la presidència del nostre inoblidable Prelat, de nom tan prestigiós en el camp social catòlic.

Tienes derecho a opinar como te parezca en cuestiones religiosas, y a que nadie te moleste en el ejercicio de tu culto; pero debes tener presente que la religión del Estado es la católica, apostólica y romana.

Del «Catecismo del Ciudadano» que es fa aprendre de memòria als infants de les escoles nacionals.

Els balls de carnaval

En aquests dies de carnaval és quan els homes irreflexius fan més bogeries. Sembla que ens trobem a un poble pagà. No us sembla que hauria d'abolir-se una festa estúpida que està en pugna amb l'espiritualitat cristiana? Què signifiquen aquestes festes que no són altra cosa que un culte a la carn?

Si el ball és perillós en temps normal, què serà durant aquests dies que sembla talment que els homes hagin perdut el seny? Quantes noies s'han penedit d'haver assistit a aquests balls impúdics! Fa pena llegir els cartells que són fixats pels carrers anunciant la celebració de balls de disfresses... Quin cinisme més gran tenen els seus organitzadors! Sembla increïble que es puguin celebrar aquestes festes que són una negació de la dignitat humana!

Si el cristianisme fos una cosa viva, si el sentíssim bategar dins de nosaltres, ens repugnarien aquestes festes que semblen organitzades per l'esperit maligne per tal de perdre les ànimes!

El diumenge de carnaval els jardins del parc estaran atapeïts de gent. Quantes senyores que es diuen cristianes i que potser al matí hauran fet un acte de desagravi a Jesús Sagramentat, es passejaran en cotxe contribuint a donar més esplendor a una festa que no hauria de celebrar-se en pobles cristians? No és això una incongruència? És que creuen les senyores que es pot servir a dos senyors? No seria millor que fessin el buit a les festes de carnaval, per tal que es veiés ben bé que únicament hi prenen part la gent irreflexiva i frívola?

Tots aquells que assisteixen als actes públics o privats que es celebren per a solemnitzar la festa pagana del carnaval, baldament sigui per curiositat, es fan solidaris dels pecats horribles que es cometen durant aquests dies. Aquells que no hi vulguin tenir participació, s'han d'allunyar d'aquestes festes impúdiques.

Les senyores no es donen compte que el dimoni és astut i hàbil i que moltes vegades ens enganya presentant-nos el pecat d'una manera tan suggestiva i temptadora que no ens adonem de la seva gravetat.

Moltes senyores no assistirien a un ball vulgar, però en canvi es deixen temptar quan un artista adorna la sala i es dona a la festa

un caràcter aristocràtic. Un ball artístic de disfresses és una cosa temptadora, però és tan dolent com el ball vulgar.

Hi ha senyores que creuen que els pecats no tenen malícia quan són comesos amb elegància. No veieu que encara que la sala on s'hagi de celebrar el ball sigui enlluernadora i baldament els vostres vestits siguin artístics el fet té tanta gravetat com si acudís al ball vestides pobrement? La decoració de la sala i la riquesa dels vestits són coses purament accidentals. Creieu que deixaria d'ocasionar-vos la mort material una substància tòxica si us fos servida en un beire d'or?

Us enganyeu, doncs, si creieu que podeu assistir a un ball de carnaval perquè la sala està esplèndidament decorada.

El ball és un perill. Aquesta és una veritat axiomàtica que no necessita demostració. Si els joves de vegades no saben respectar les senyoretes que tenen la debilitat de ballar amb ells, com volem que les respectin anant disfressades? L'alegria és embriagadora com el vi. Poseu un estol de joves en una sala ben enlluernadora, feu que es diverteixin follament tractant-se amb una gran intimitat, i ja veureu les conseqüències que tindrà la festa.

Donzella honesta, no et deixis suggestionar per l'esplendor d'aquests balls inventats per l'esperit maligne, per tal de perdre les ànimes. Allunya't de les follies del carnaval. Si vols que et respectin, has de començar tu per respectar-te.

Es preferible mil voltes que et diguin els joves irreflexius que ets retreta, que no pas que es riguin de tu per haver-los donat massa familiaritat. Si ets casada, no vulguis que el marit et porti a un lloc on la gent pugui dubtar de tu. Em diràs que hi assisteixes per curiositat. No ho creguis. Si vas als balls és senzillament perquè et plauen. Ningú t'oblida a anar-hi.

Amb aquestes coses hem de mostrar-nos inexorables. Als enemics de la nostra ànima no els hem de fer cap concessió.

Que dansin si volen les dones sense seny; i les dones honestes que s'allunyin del foc si no volen cremar-se.

MARIA BONSHOMS

Esguardant el món

FRANÇA

L'emprèstít hongarès

La Comissió de Reparacions ha informat a Hongria sobre el seu desig d'adoptar certes mesures per a executar d'acord amb la Societat de Nacions un pla de reconstrucció.

Perquè tingui èxit l'emprèstít necessari per a la dita reconstrucció, emprèstít a curt termini, serà precís:

Primer. — Suspendre el privilegi existent a favor de les reparacions hongareses, privilegi establert sobre certs ingressos amb objecte de constituir una hipoteca a favor dels portadors de títols.

Segon. — Determinar els pagaments i entrades en espècie a efectuar per Hongria a compte de les reparacions, durant el període que es jutgi necessari per amortitzar l'emprèstít de reconstrucció.

Hongria ha acceptat aquestes proposicions.

L'accés dels estrangers

El Consell de ministres ha remès a la signatura del senyor Millerand un decret pel qual es prohibeix l'accés a la Borsa de valors, als estrangers que no vagin proveïts d'una autorització expedida per les autoritats competents.

ANGLATERRA

Concessió d'augment de dos xelins de jornal

Es creu que els patrons concedeixen als treballadors del moll un augment de dos xelins, un dels quals els serà tan sols concedit posteriorment.

ALEMANYA

El treball a Alemanya

Per les estipulacions de Washington

A la sessió celebrada al Reichstag, alguns diputats socialistes demanaren la ratificació de l'acord de Washington relatiu a la jornada de vuit hores de treball.

Es preveu que per al primer d'abril seran augmentats els sous dels funcionaris públics.

HONGRIA

La llei agrària hongaresa és aprovada per l'Assemblea

Després d'alguns mesos de deliberació, l'Assemblea ha aprovat la nova llei agrària.

NORUEGA

A Noruega comença un locaut que afecta 36.000 obrers i una vaga de 8.000

Les negociacions entaulades entre les Associacions nacionals de patrons i la Trade Union han fracassat.

Ha començat el locaut, comprenent trenta sis mil obrers.

La vaga en la indústria de pasta per a paper cel·lulosa ja ha començat, afectant vuit mil obrers.

ANGLATERRA

El govern dels soviets

Encuny de nova moneda

Diu el "Daily Herald" que els soviets han decidit tornar a encunyar peces d'or, plata i bronze semblants a les d'abans de la guerra.

Reconeixement de l'Austria

Telegrafien de Moscou al "Daily Express" que el Govern austríac ha reconegut els soviets.

FRANÇA

Els nous impostos francesos

Pugen ja a 5.730 milions de francs

Els articles aprovats per la Cambra del projecte sobre economies i nous impostos, representen un total de 4.130 milions, als quals s'ha d'afegir mil milions que havien estat ja votats anteriorment. El total de 5.730 milions, representatius d'impostos i taxes noves, seran ja noves disponibilitats per a l'any 1924.

En proclamar aquestes xifres el ponent general de pressupostos senyor Bokanowski, la majoria dels diputats aplaudiren calorosament.

De l'ensenyament oficial

El ple del Consell d'Instrucció pública està estudiant i discutint un projecte de Reforma de la Segona Ensenyança format per una Comissió molt triada de Consellers.

Un dels punts més discutits ha estat el de l'assignatura de Religió als Instituts. Gràcies a la il·lustració i bon criteri de la majoria dels Consellers s'ha declarat que aquesta assignatura, com totes les altres assignatures oficials,

sigui obligatòria en tots els Instituts de Segona Ensenyança.

Votaren aquest transcendental acord vint-i-un Consellers. Hi van haver tres abstencions i cinc vots demanant que la Religió fos assignatura de caràcter voluntari.

El Consell es pronuncià unànimement a favor de l'Examen d'Estat.

Ens plau consignar els dos acords, especialment (no cal dir-ho) el primer.

Són senyals dels temps que s'acosten.

AL DIA

El malalt i el cloroform

De tant en tant, en totes les organitzacions convé una desbrossada que aparti del camp les males herbes i que deixi nets els camins. Arriba a tant la gosadia de les forces pertorbadores, que fins en una època de normalitat i amb el règim més admirable del món, surten del cercle on normalment han d'estar recluses i tracten d'ofegar el respir de tota ciutadania i de tota llibertat.

Aquest mal en tota Constitució s'ha de prevenir. Els remeis han d'ésser normals també, ja que el mal cal esperar-lo amb una certa irritant normalitat. I així com l'organisme social té les seves defenses en forces especials també, així l'organisme polític ha de comptar amb defenses potents i ben organitzades.

Ara, que alguna vegada, el mal arriba a ésser tan fort que ni aquestes defenses naturals són suficients a prevenir l'Estat dels seus efectes;

I ve un estat excepcional en què el cloroform ha de començar a prepara el cos malalt i en què els màxims cirurgians, els homes de més talent i de més vàlua de les organitzacions polítiques han d'operar amb decisió.

I la primera impressió és hora per a tot home serè; i els bons ciutadans es refien de trobar-se alleugerits dels membres morts. I

fins sembla que un petit esclat de joia anima els ulls i mou els cors.

I tothom espera, espera constantment i refiadament. Però si l'operació s'allarga massa, el cloroform acaba per deixar sentir els seus efectes, i aplaneix els membres del malalt, i comença a córrer per la ment dels espectadors imparcials i serens la idea que allò pot arribar a matar el malalt!

La tasca negativa

Costa poc de portar a cap. Exigeix sols una gran amplària de poder i un cert valor. La tècnica hi és absent en absolut.

Això no vol dir, és clar, que en certs moments no sigui necessària. Però a condició que vagi acompanyada d'una tasca de reconstrucció. I aquesta sí que realment es necessita en absolut, és la tasca de l'estadista, que en els dies que correm no pot separar-se del tècnic.

En Mussolini és En Mussolini (i perdoni's la vulgaritat en gràcia al nostre mutisme). I amb tot, de no tenir al costat un tècnic com En Gentile, quina hauria estat la tasca del Duce en matèria d'Instrucció Pública?

L'Ateneu, de Madrid

Ara que la premsa, i més la de nostre camp endins, dedica un funeral a l'Ateneo Cientí-

fico y Literario, de Madrid, a nosaltres ens plau parlar un xic d'aquell reducte i deixar-nos esperar, com sempre, per la justícia.

Fa pena contemplar la premsa espanyola amb la seva eterna divisió en dos camps, copiant-se mútuament i pesadament les idees, els judicis i fins les postures (sense que es vegi gaire sovint un criteri personal, una dada nova), amb un disc eternament repetit i sense gràcia.

Ara ha sortit allò del "blasfemadero público" aplicat a l'Ateneu de Madrid, i és una delícia de veure com la cançó es va repetint a dreta i esquerra, amb un sincronisme pesat.

Sí; a l'Ateneu de Madrid s'havia fet mala tasca sovint; doctrines deplorables havien sorgit d'aquella casa; una espècie de regust de radicalisme *snob* pesava en aquell ambient bon xic malastruc per a certs joves. Però, fem justícia. I aquesta exigeix que avui, en parlar del "blasfemadero", no deixem de banda el pecat dels homes de cultura de la dreta en abandonar la direcció del camp als de l'esquerra; els nuclis de veritables cultivadors de l'esperit que lluny dels de la *cacharrería* es reunien en aquella casa; la tasca de centenars de conferències científiques i literàries que a raó de dues cada dia l'omplenaven tot l'hivern (i alguna de mèrit veritable); aquella biblioteca on els estudiosos

(sobretot els estudiants de Dret) trobaven les darreres novetats científiques; aquells corrents que de tant en tant hi entraven com alenada d'aire fresc, p. e. els fervors regionalistes durant els anys de 1909 i 1910, etc.

I consti bé que no defensem l'Ateneu de Madrid. Si allí s'ha blasfemat, el Govern, com a Govern de país catòlic, hauria fet bé en tancar aquella casa.

Si així fos, podríem dir que el Govern, políticament, ha complert amb el seu deure. Els que tal vegada no haurien complert amb el seu deure, socialment parlant, serien els homes de dreta que deixaren pendre allí totes les posicions als del camp d'enfront.

Publicacions de «Catalunya Social»

El Flagell de la Blasfèmia

PER

Joaquim Cívera i Sormaní

50 cèntims

Als particulars i a les entitats que vulguin destinar aquest opuscle a la propaganda, se'ls farà condicions especials.

Els títols de l'Escola d'Agricultura

En una de les darreres reunions del Consell de la Mancomunitat de Catalunya, el Conseller senyor Llosas tingué la lloable iniciativa, que el Consell féu seva, de gestionar de l'Estat que als títols de l'Escola d'Agricultura de la Mancomunitat els fos reconegut el caràcter oficial.

Ara, per R. O. del Directori i a instància d'un súbdit bolivià, es diu que el Governador de Barcelona requereixi el President de la Mancomunitat per que d'ara endavant s'abstingui l'Escola d'Agricultura d'expedir títols, cosa que fa p. e. qualsevol Acadèmia o Col·legi particular.

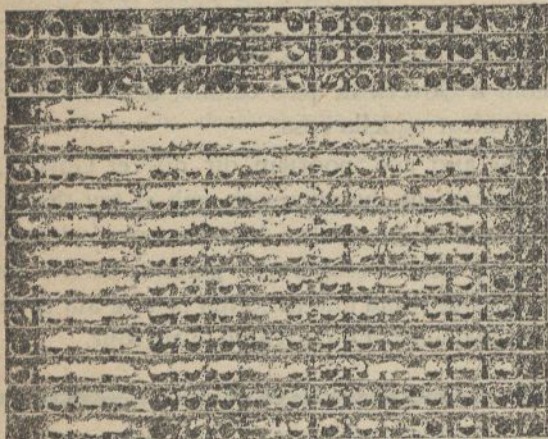
De manera que el caràcter oficial, no; l'expedir títols, tampoc.

Es d'esperar que davant d'això la Ponència nomenada per a la iniciativa Llosas es doni per satisfeta.

Llegiu CATALUNYA SOCIAL i interesseu-vos que la llegeixin els vostres coneguts: d'aquesta manera fareu obra de cultura i donareu més impuls a la nostra Revista.

El que passa

ESPANYA ENDINS

El tancament de l'Ateneu de Madrid ha estat un cop d'efecte quasi tan gros com l'exili forçat de l'Unamuno i En Soriano.

D'aquest darrer, tan famós anys enrera, ningú no n'ha fet cas. De l'Unamuno, sí. A aquest se li féu a Salamanca un comiat sorollós. És allí molt popular.

Negar-li talent i erudició fóra injust. Ara, que és un savi poc seriós i molt inflat.

Si és veritat que tot el que és bo fa de bon esperar, déu ésser cosa excellentíssima el projecte d'Administració local que tothom espera.

En Romanones se'n va a passejar per terres d'Itàlia. A Bolonya estudià i a Bolonya se'n torna. Però, què deu buscar a Itàlia l'astut polític?

Els amables ambaixadors de França i d'Anglaterra a Espanya han estat canviats amb pocs dies de diferència. És veu que l'afer de Tànger posà fora de combat els dos notables diplomàtics, negociadors de dos Tractats de Comerç ruïnosa per a Espanya. Han fet bé d'anar-se'n. El mal està que la diplomàcia obligui a tants formulismes per a donar el degut comiat a persones tan poc grates, encara que honorables.

Una recent nota política del Directori torna a recordar el desig que té de traspasar el poder als homes civils. A quins homes? Si les dretes estiguessin més ben preparades...

ESPANYA ENFORA

L'Agència Havas (diguem-ne el govern francès, qui parla sempre al món per mitjà

d'aquesta Agència), publica, sense protesta, un telegrama de Londres en el qual es preconitza la revisió del Tractat de Versalles "per creure el seu text contrari a l'esperit dels catorze punts recomanats per l'ex-president Wilson".

Per primera vegada després de formar-se aquest Tractat de pau — tantes voltes dit de guerra per nosaltres, — deixen els francesos que es parli de la seva revisió, fonamentant-la, demés, en un fet ostensible, frapant.

Aquest és el camí veritable de la pau, l'únic camí que en la nostra modèstia, esperonada pel bon desig, hem propugnat sempre.

Si el món vol la pau de debò no té cap més remei que posar en vigor les bases que en ocasió propícia com cap altra per a la pau formulà Benet XV, de gloriosa memòria. D'elles va treure En Wilson els seus famosos 14 punts, i en elles ha de fonamentar-se el nou Tractat de la pau del món, i no solament d'Europa.

Tota la gran premsa es mostra partidària que França i Alemanya es donin les mans i un abraç de germanor, segellant els acords que prenguin per a fer triomfar l'equitat i la caritat en les relacions entre els dos pobles, germans per tants motius.

Mac Donald, el primer a treballar aquest bon afer, cal confessar-ho (si no s'avencés a tots el Papa), confia d'aconseguir una pau definitiva.

Però cal també confessar que a França no estan encara els esperits ben preparats per a una reconciliació sincera, ni tampoc a Alemanya, on cada afebliment de l'imperialisme francès és equivocadament interpretat... Caldran encara noves lliçons de fets tan dures com l'anorreament del marc i l'ensorrament del franc per posar sobre el terreny de la realitat els dos pobles rivals?

Però el món té dret a la pau. El món té dret a la tranquil·litat. El món té dret a la vida.

Que no oblidin això els francesos i els alemanys, que ja comencen a estar-ne cansats tots els pobles de la terra.

J.

**Ja sou subscriptors de
CATALUNYA SOCIAL?**

D'ací i d'allà

Diuen que els jugadors que varen anar diumenge a Bilbao foren tractats amb molta desconsideració. El públic els increpava durament. No comprenem aquesta actitud.

Es comprèn que en moments d'exaltació política es facin manifestacions hostils, però ara, quin motiu hi ha per a tractar amb desconsideració uns jugadors que no els hi han fet cap mal?

* * *

En pocs dies ens han visitat vaixells de guerra anglesos i holandesos.

Cada vegada que vénen marins estrangers els aires de terra no els proven.

Ells, que estan acostumats a anar amb vaixells de guerra, moltes vegades es veuen obligats a anar a la vela.

* * *

El senyor comte de Romanones ha estat uns dies a Barcelona.

Els periodistes desitjaven que fes declaracions polítiques, però s'hi ha negat.

Què pot dir-nos el senyor comte que no sapiguem?

Mentre parlava somreia com si anés a fer una entremaliadura d'aquelles que li han donat tanta fama.

Ha dit que anava a França.

Llàstima que no se'l quedin!

* * *

Els empresaris que no facin acabar els espectacles abans de la una de la nit seran multats.

Molt ben fet.

Però com que nosaltres volem donar la raó a aquell que la té, direm que si acabaven tard

els espectacles és perquè el públic no vol que comencin aviat.

Els empresaris han intentat algunes vegades començar a les 8 i mitja els espectacles, i el públic s'abstenia d'anar-hi.

Per què serà que la nostra gent té el vici d'arribar a tot arreu tard?

Si no s'arriba a posar remei a aquest mal, els espectadors haurien sortit del teatre amb claror de dia.

* * *

A Madrid s'han disputat el campionat de boxa En Cañizares i En Ruiz. Diuen que aquest últim posà al seu contrincant unes galtes tan inflades que semblava que toqués la trompeta. Però els diaris li han dit que podia consolar-se perquè el seu joc era més científic.

Doncs, digueu que per no rebre en aquesta mena de jocs el millor és ésser ben... ignorant?

* * *

Amb motiu de l'èxode forçat de l'Unamuno, d'En Soriano, de la detenció de l'Ortega i Gasset, de la clausura de l'Ateneu de Madrid, hi ha hagut qui ha començat a maldar dels intel·lectuals.

No ens sembla malament certa ironia quan es tracta de certs intel·lectuals. Però anem en compte a estendre massa la campanya, ja que en aquest país no són pas idees ni cultura el que ens sobra.

* * *

Mentre la ponència del crèdit agrari presentava el projecte formulat al Govern, el senyor Miquel i Cuscó reunia una conferència d'agricultors, a Barcelona, per a tractar del crèdit agrari.

En què quedem, és el d'aquí o és el d'allà el bo? Si en aquestes altures encara hem d'estudiar certs problemes que fa anys i anys que venim estudiant...!

Noticiari

ESPANYA

En la darrera sessió celebrada pel Patronat de Previsió Social de Catalunya i Balears, es donà compte de la comunicació rebuda de l'Institut Nacional de Previsió en resposta a l'exposició en què es sollicitava per l'esmentat Patronat que el subsidi a la maternitat es fes extensiu a la dona de l'assalariat sense haver d'estar inscrita al Règim de Retir Obrer personalment.

Diu el referit Institut que, reconeixent l'excel·lència de la humanitària aspiració d'aquest Patronat i per a poder fer-se càrrec de la quantia econòmica que suposaria aquesta millora social, la Comissió Gestora del Subsidi a la Maternitat del dit Institut creu indispensable que se li proporcionin les dades disponibles sobre l'abast financer que aquesta mesura podria tenir a Catalunya i Balears, ço que es completarà amb càlculs d'altres parts, puix el Directori desitja que se li proposin les reformes amb una quantitat aproximada de despeses que faci innecessaris els crèdits ampliables o almenys siguin una excepció eventual i de reduït import.

En vista d'això el Patronat acordà dirigir-se a la Caixa Col·laboradora del Règim de Retir Obrer Obligatori de Catalunya i Balears perquè, a part dels altres treballs que cregui pertinent realitzar el Patronat, procedeixi al degut estudi i informi aviat a fi de complaure en la seva demanda a l'Institut Nacional de Previsió i aconseguir l'efectivitat d'una aspiració tan altruista com la de fer arribar el subsidi a la maternitat a la dona de l'assalariat encara que no assisteixi ni a la fàbrica ni a l'obra, ja que per la seva condició d'esposa i mare es fa digna d'alta consideració.

—La Confraria de Pescadors de Santurce (Bilbao) projecta la construcció d'una barriada de cases barates per a pescadors.

—La Diputació de Biscaia estudia l'edificació d'una barriada a Basurto que faciliti habitacions per a dues centes famílies. A l'efecte pensa emetre un emprèstit de 40 milions de pessetes.

—A l'Institut Nacional de Previsió, la representació obrera paritària ha resolt emprendre una intensa campanya de difusió del règim de segurs obrers per tot Espanya.

ESTRANGER

El Senat francès ha votat a favor de la representació proporcional.

—La gran república del Brasil prompte coronarà la formosa muntanya de Corcovado, que domina la immensa badia de Rio-Janeiro, amb una grandiosa imatge de Jesús Redemptor costejada per mitjà d'una subscripció nacional encapçalada pel Govern i totes les autoritats.

—El Congrés de la Premsa llatina celebrat a Lisboa, organitzat pels maçons, ha estat un fracàs. Els francesos que treballen per a fer de París la capital del moviment llatí no s'han vist secundats com esperaven.

—Als EE. UU. torna a remoure's la gran qüestió de la immigració japonesa, que tants conflictes ha produït i amenaça promoure i més greus encara. Els diputats ianquis voldrien prohibir-la, però el president de la gran república s'hi oposa.

—Dos eminents professors de Dret Internacional de la república de l'Uruguay, després d'un llarg viatge d'estudis per Europa i Amèrica, han redactat un projecte de reformes polítiques per a implantar-les al seu país. Entre elles hi ha la substitució del règim parlamentari per uns Comitès d'especialistes i tècnics, presidits per un secretari d'Estat, que faria l'ofici de president de la república.

AVÍS

La redacció de CATALUNYA SOCIAL ha quedat definitivament instal·lada al carrer Cameros, núm. 3, pral. (passatge de l'Orfeó Català).

A l'ensem que comuniquem el canvi als nostres subscriptors preguem a aquells que no ho hagin fet que es serveixin posar-se al corrent de la subscripció.

Aquest número de CATALUNYA SOCIAL ha passat per la prèvia censura

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLÀNTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Havana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Havana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijon i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; empenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New York, Havana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Havana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Havana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curaçao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canàries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Poo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Poo el 2, fent les escales de Canàries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals la Companyia dona allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

Llegiu i propagueu

Catalunya Social

*Es el periòdic de més
circulació de Catalunya*

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Un any 8 pessetes
Semestre 4

Surt els dissabtes

IMPREMTA

**EDITORIAL
I COMERCIAL**

ATENES A. G.

BARCELONA

Provença, 157 Telèf. 216 G.

304(05)(96.71) 601

LEGÍA

CONEJO

REHUSAR BOTELLAS MAL TAPADAS

PER A ENRIQUIR

la sang, augmentar la gana i fortificar el sistema nerviós, és un medicament sense rival l'aixarop

Hipofosfitos Salud

També es recepta a les criatures delicades i malaltisses. Favoreix en ells el desenrotllament de sistema ossi. Totjust començat a pendre'l, la rosada color de llurs galtetes proclama les excel·lències del preparat. Aprovat per la **Reial Acadèmia de Medicina i Cirurgia** :: 29 ANYS D'EXITS EN CREIXENÇA.

Avís: Rebutgi's el pot si no s'hi llegeix en l'etiqueta exterior, amb tinta vermella, «HIPOFOSFITOS SALUD» perquè amb freqüència i per a major lucre en la venda, hom n'ofereix de similars

FRANQUEO CONCERTADO

Atenes A. G. Provença, 167